

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	upravnemu prejemniku:	K 22—
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaselova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Atentat na mestne hranilnice.

Vsa struja, katera določa našo notranjo politiko od pamsteka, izražena je v obliki kakor tudi v uredbi avstro - ogrske države, ali kakor smo reči Avstrije in Ogrske. Tu vlada najviše politično načelo: v Avstriji nadvlada Nemec, v Ogrski nadvlada Mažarov. Danes, ko vlada pri nas klerikalizem, ki je sovražen vsem narodnim načelom, ima nemška vlada z nemško državno tendenco lahek posel v boju zoper Slovane. Klerikalizem pobia Slovanstvo ravno tako, kakor ga pobijajo Nemci. Na vseh poljih opazujemo, kako se vse gazi, tepta, ovira in ubija s silo, kar je narodnega. Sedaj se kaže, da hoče vlada prenesti boj zoper nas tudi na gospodarsko polje, da bi nas gospodarski oslabila in s tem utrdila svojo nemško nadvlado.

Izmed mnogih drugih naprav so si osnovala slovenska mesta, in ogroženih krajih pa ti kraji svoje denarne zavode, to je mestne, občinske in okrajne hranilnice. Brez vse dvojebo so ti zavodi podlaga in steber meščanskega življa. To so zavodi, ki so danes ob splošni denarni organizaciji, prvi poklicani in dolžni, da v svojem končnem cilju krepe, vzdržujejo in ohranijo v samostojnosti našo slovensko trgovino, obrt, torej meščanstvo. Z razvojem teh mestnih denarnih organizacij in z njihovo prodirajočo gospodarsko silo rase in zmanjuge meščanstvo. Ne prihaja tu v poštev, da je to meščanstvo napredno in narodno, nego le to, da je to meščanstvo najvažnejši del in nositelj kulturnega življenja.

Avstrijski struji ali, kakor to zovemo, avstrijskemu sistemu, ta razvoj slovenskega meščanstva ne ugaia in vsakdanji dogodki pričajo, da se vlada pripravlja, da bi z vso silo odvzela slovenskemu narodu vse tiste pogoje, ki so neobhodno potrebeni za gospodarski in kulturni razvoj in obstoj. Gotovo je dala nalog za stopniku in branitelju državne pravde, da prepreči in uniči vse, s čimer bi si mogle pomagati slovenske hranilnice. Nikoli ne smemo zabiti, da je v Ljubljani Kranjska hranilnica in da vlada hoče, da naj se le ta nemška hranilnica krepča, četudi vse slovenske poleg tega poginejo.

Zveza jugoslovenskih hranilnic je izdala zelo drobno knjižico, »hra-

nilnični katekizem«, v katerem se našemu ljudstvu daje pouk o bistvu hranilnic. V knjižici se navaja in uči samo to, kar določa zakon iz 1. 1844. in pravilnik iz leta 1892., ki sta dane za hranilnice veljavni zakoni. Zapestva nas je prepričala, da državna oblast ne priznaje več veljavnega zakona, in to zato, ker ta zakon govori v prid slovenskim hranilnicam, a ne govori v prid Kraujski hranilnici v Ljubljani, ker tale ni osnovana ali preosnovana niti na temelju dekreta iz 1. 1844., niti na temelju pravilnika iz 1. 1892., ampak je bila 1. 1820. zasnovana kakor društvena hranilnica in zato se tudi sama naziva Vereinssparkasse. To je torej navadna društvena naprava in nihče ne more reči, da bi bila več.

Glavno bistvo vseh mestnih (občinskih) hranilnic je, da morajo nuditi vlagateljem pupilarno varnost. Osnovane morajo torej biti tako trdnio in uprava tujega premoženja morati biti tako zanesljiva, da vlagatelj ne izgubi niti vinjarja. To je: mestne hranilnice morajo biti pupilarne varne. In to so. Za njih jamčijo hranilnični zakladi, za njih jamčijo mesta z vsem premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Vprašamo, ali ni to pupilarna varnost? Zakaj država vlagajo denar v hranilnice, a ne v zadruge? Zato, ker so hranilnice pupilarne varne. Država sama zahteva, odreja in skrbi, da morajo mestne hranilnice biti tako urejene, da je za vlagatelje vsaka izguba izključena, in sama država priznava, da so hranilnice, osnovane na dekretu iz leta 1844. in pravilniku iz 1. 1892., ki torej ustrezajo državnim zakonom, pupilarne varne. Država to priznaje sama s tem, da vlagajo milijone in milijone krov v mestne hranilnice, in zdaj nam prihaja v Ljubljani član državnega aparata in pravi: Ve, hranilnice, ne smete si delati reklame s tem, da govorite ljudstvu, da ste pupilarne varne! Ve, hranilnice, tudi ne smete nikomur povedati, da pri vas vlagajo denar e. kr. sodišča! Tega ne smete praviti, ker bi potem slovenski kinet mislil, da je res pupilarne varno naložen denar tam, kjer ga tudi vlagajo sama e. kr. sodišča!

Ako hočete primerjati, katero koli mestno hranilnico s Kranjsko hranilnico v Ljubljani, morate reči, da se ti hranilnici ne moreta primerjati. Za vsako mestno hranilnico jamči občina z vsem premoženjem in z vso davčno močjo, a za Kranjsko hranilnico v Ljubljani ne jamči no-

bena korporacija, ni mesto, ni dejela, niti kako društvo, če tudi je to društvena hranilnica, vendar niti eden član ne jamči za njo niti z vinarjem. Ta kranjska hranilnica v Ljubljani je pred leti pritisnila na svoje vložne knjižice grb mesta Ljubljane, da bi nevedni kmet misili, da je to mestna hranilnica! Kje je bil takrat državni pravnik, da bi zaplenil knjižice in poučil nemško gospodo, kaj sme Kranjska hranilnica in česa ne sme.

Državna oblast moralna bi skrbeti, da se pravica deli na vse strani. Ako uničuje naše gospodarstvo, uničuje s tem državno gospodarstvo, saj smo mi tudi člani države. Nikoli bi se ne smele zgoditi, da bi državni funkcionar bil čuvan nemške ideje v Ljubljani.

Boj zoper Južnostajersko hmeljarsko društvo.

Zalec, 20. avgusta 1910.

Boj in hujskanje zoper hmeljarsko društvo se je zoper pričelo. Če kdo v tujih krajih čita »Stražo« in »Slov. Gosp.«, misli si mora, da se v Savinjski dolini vojskujejo liberalni in klerikalni hmeljariji; to pa ni res. Vsi hmeljari — liberalni in klerikalni, slovenski in nemški — žive v najlepši slogi in vsi delajo v prospeli hmeljarska, tega najizdatnejšega in najboljšega vira ljudskega blagostanja. To dokazuje dejstvo, da so vsi shodi, katere hmeljarsko društvo kjer kjer v hmeljskem okolišu priredi, prav dobro obiskovani; udeležujejo se jih vsi hmeljari, brez razločka. Pri teh shodih se govorniku vsakokrat — in tudi od klerikalne strani — izreče zahvala in priznanje. Koliko ustmenih in pisemnih nasvetov pa podaja društveno tajništvo leta za letom vsem hmeljarem, ve le tajnih sam; le-ta pa ne vpraša, katerega političnega naziranja je hmeljar — on postreže vsakemu po najboljšem prepričanju. Potem takem smelo trdimo, da se klerikalni hmeljari ne morejo — in se v resnici tudi ne pritožujejo zoper hmeljarsko društvo; boj in hujskanje zoper to občekorsto društvo, katerega delovanje je našlo tudi vse priznanje od najmerodajnejše strani, gre le iz uredništva »Straže« in »Slov. Gosp.«, oziroma od one osebe, katera ima vajeti teh listov v rokah.

tako akustično je bilo ozračje. Strnad se je bil vstavil ob grmu in se obrnil proti vasi, kjer je Pijavka izlival svoje srčne občutke v najneprijetnejše glasove. Ti glasovi se niso vezali v nikakoršno harmonijo, ampak stopnjevali so se v čisto navadno poučeno kričanje, kakršnega vprizore pijanci pred krčmo, kadar jih očit proti njihovi volji izzene v pozni uri na cesto.

Pijavka je moral biti v svoje razsajanje strašno zamaknjen, kajti vedno več patosa je bilo čutiti v njegovih glasovih. Kričal je s tistimi občutki, kakršni polnijo piganega zaljubljenca. Ko je dokričal prvo pesem, pričel je takoj drugo:

»Ti že spavaš, Fani moja,

jaz ti želim sladko, lahko noč...«

Ob tem kričanju se je Strnad zunaj na polju vrlo zavabjal. Čim bolj je ternal in plakal Pijavka, tem večje je bilo njegovo veselje. Smejal se tako od sreca, da se ni mogel vstaviti. Da bi ga bil čul Pijavka, težko da bi mu ne bil zameril.

Kar naenkrat se je začulo iz vasi divje pridružanje, nekje v temi so se jeli lomiti koli.

»Zdaj boš pa vrarga videl!« je sikitil Strnad resno in se potuhnil za grm. »Saj se mi je skoro zdelo, da bo takage,« je šepeatal. »To je kaj prav, da me ni zlodej vrnil z njim. Oj, zlati Strnad, kako si bil ti pame-

ten, da si ostal tu na njivah!« Tako je vskliknil Strnad sam pri sebi s isto zadovoljnostjo, s katero se ponenukuje človek, kadar vidi, da je vlovil usoda v zanko njegove nešreke koga drugega.

Pridružanje je prihajalo vedno bliže. Strnad je vstal iz svojega skrivališča in s previdno naglico so ga nesle dolge noge čez drn in strn v smer, odkoder se je svetil kolodvor. Ko ni več čul za sabo divjih, razlučenih kletev, se je vstavil in si spet poiskal novo zavetišče.

Dolgo ni bilo več nobenega glasu. Pijavka ni bilo od nikjer in Strnad je bil že v resni skrbi, da ga je besna tolpa ubila. Že ga je jelo stiskati kesanje: »Glej, Strnad, ti boš izplačal vso to neumnost. Kaj te je skušnjava odtrgala od tovarije!« Mar bi se bil z njimi vrnil. Če si se ves dan dolgočasil, pa bi se bil že na povratku... Tristo strel, če so ga ubili, potlej se več ne vrneš med ljudi. Zaprli te bodo in z bogom eksistence! Lep finale izleta bo to! Ha!

Pokleta pijavka! je zarenčal na ves glas od jeze.

»Kaj me kolneš, Strnad!« se je oglasilo iz noči.

»Ja, kaj si že živ!« je z burno redostjo vprašal Strnad tja, odkoder je zaslišal tiste besede.

»Še malo!«

Ali cel več nisti menda — O, ti pijavki! pijavkasta, v kake skrbi si me bil že zavozil. Da te je sam ludiman nesel nazaj. Saj sem ti branil, pa bi me bil ubogal...«

Nehaj že vendar, nehaj! Kaj se razburjaš, saj se ni svet porušil? za to! je jecljal Pijavka, ko se je bližal tovarišu.

Kako pa je vendar bila ta komedija? je vpraševal Strnad nestreno, ko sta se opotekala po kameniti poti, blizajoča se postajici. Pijavka se jima je že precej razblinila, ali bese ide in noge so se nedavno zapletale.

Kako, hm? Pel sem ji kakor trubadur, resnično s srcem sem ji pel, tako da sem pričel sam jokati nad milino in živostjo svoje deklamacije.

Strnad se je komaj vzdržal smerha ob tisti »milini in živosti deklamacije.«

Pomisli,« je nadaljeval Pijavka, ob takem topiljenju nežnih čustev, da moral kamen oživeti, dvigniti se mi v objem in poljub... Fani pa ni bil od nikjer —

Strnad se je spet natihem zasmeljil »topljenju nežnih čustev.«

Fani ni prišla, ni se odprije niso okence, niso se odprije duri. Prišla pa so tolovali, razbojniki, hajduki. Koli so bili njih orotje in pridružanje njih bojni klic. S koli so prišli pojbit nežnočutečega trubadurja.«

Tudi »nežnočutečemu trubaduru« se je zasmeljal Strnad sam pri sebi, ali ves čas se ni oglasil, zato je Pijavka nemoteno tožil dalje.

»Ni bilo uje, da bi me rešila iz rok pogube, da bi z enim samim zapovedajočim glasom ukrotila divjo druhal. Prokleta ženska, prokleta pravim, prokleta, dokler je bo obsegalo solnce! Kaj mi je ostalo: ali poginiti, ali umakniti pete. V trenotku sem presodil, da ni vredna žrtve mojega življenja in se odločil se nisem dobro, že me je neslo iz vasi. Morda ni bez s takimi skrbmi Napoleon od Berezine, kakoršne so drvile mene tja v črno noč. Ah, to je bila še moja sreča, da je bilo tema. Spotaknil sem se bil in se nisem mogel pobrati. Notakrat sem se poslovil od življenja, ali vsaj od zdravih kosti. Tolovajti so bili že čisto za mano. Culo se je živiganci kolov in ob tistem živigancu me je obdajala smrtna groza. Sreča v nesreči je bila, da nisem bežal po poti, ampak nekje po njivah. Ko sem se jasneje zavedal, sem čutil, da ležim med žitnim klasjem. Nitaj najmanjšega glasu ni bilo iz mene, vsega me je oropal strah. To je bila spet moja sreča, zdaj vem; kajti, ko bi se bil oglasil, ko bi bil recimo tebe klical na pomoč, zaklical bi bil lastno pogubo in kmetje bi bili jutri cijazili v mrtvačnico kakor ubitega enaka. Razbojniki so me iskali, priver-

LISTEK.

Finale.

Vilko Mazi.
(Dalje.)

Bila sta že zunaj vasi, ko se Pijavka zahoče, da bi šla skupno zapet podoknico Fani.

»Kaj te še vedno vrug moti!« se je ljudil Strnad. »Pusti jo vendar, saj ti je povedala krčmarica vse. Mislim, da si jo razumel. Če si pameten, pojdi dalje, če pa te vleče nazaj, brklijaj sam, meni se prav nič ne ljubi.«

Dolgo se je tako zibal Pijavka pred Strnadom, a ko je viden, da ga ni mogoče pridobiti za podoknico, se je odločil:

»Grem pa sam. Strnad, ti pa me počakaj; kmalu se vrnem.«

»Dobro, počakam te že, samo glej, da ne zamudiva vlaka.«

Pijavka se je izgubil v vas, Strnad je počasi stopal v noč. Toliko da je bil v polju, je že začul Pijavkin glas:

»Ljub'ca moja, kaj si st'rila, da ti druž'ga ljubit greš...«

Bila je izredno mirna noč, brez najmanjšega vetriča, zato se je razločil jasno vsak glas. Na polje bi se bilo skoro slišalo šepitanje iz vasi,

Inserati velja: Izjava več den zvezor izvenčni nedelje in praznika.

Inserati velja: Peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru. Upravnemu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

Počasna številka velja 10 včeraj.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

»Narodna tiskarna« telefons št. 85.

»Slovenski Narod« velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—

</tbl_r

tos 5% dividendo. Hmeljarna stoji na toli krepkih nogah, da se ji »Strazinoga« hujškanja ni treba bati. Pa saj sedijo v nadzorništvu navedene zadruge tudi klerikalni hmeljari, kateri so polni hvale in priznanja povodom občinov zborov »Hmeljne«.

Ker imamo sedaj v hmeljski sejzi obilo pametnejšega posla, nego polemiko s klerikalnimi časopisi, zaključimo z današnjim člankom vso zadevo. Osebno razčlenjeni žalčani si bodo pa pred sodnijo poiskali potrebnega zadoščenja.

Politična kronika.

V parlamentarnih krogih se govori, da je ogrska vlada pripravljena zoper pričeti pogajanja o mesnem vprašanju z avstrijsko vlado.

V ogrsko - hrvatskem državnem zboru se je včeraj govorilo edino-le o preopredeli kolportaže časopisa »A nap«. V tajni seji je posl. Holl o ostro prijemuvlado zaradi te preopredeli in izjavil, da opozicija ne bo toliko časa dopustila rednega zborovanja, dokler se ta atentat na svobodo časopisa ne popravi. Zbornica je bila tako slabo obiskana, da so moralni sejo zaradi neslepčnosti prekinuti. Ko je bila seja čez pol ure otvorenja, jo je moral predsednik zoper prekiniti, ker je bilo manj nego 40 poslancev navzočih. V javni seji je posl. A. R. a. m. interpeliral zarađi prej omenjene afere časopisa »A nap«. Odgovarjal mu je ministrski predsednik K. H. u. e. n. - H. e. d. r. v. a. r. y.

Bivši nemški vojni minister general pl. E. i. n. e. m. je začel z orožjem rožljati in sicer na nekem banketu, ki so ga pripredile veteranske zveze v Detmoldu. Spominjal se je vojne v tevtoburškem gozdu in pa bojev, ki jih je vodila Pruska zoper Napoleonova. Nadalje je reklo: Če hoče Nemčija tudi v bodoče zmagovali, tedaj mora imeti železno voljo, da znaga. To železno vojo ima Nemčija, kar sama prav dobro ve in kar tudi ves svet ve. Ta govor je imel pl. E. i. n. e. m. že pred tedni, toda takrat se ni nihče zmenil za njega. Ker so pa veteranci hoteli na vsak način vzbuditi vsa nekaj zanimanja, tedaj so izdali ta govor debelo tiskan, da postrašijo Francoze.

Crnogorsko ministrstvo je demisioniralo. Kralj Nikita je sprejel le-misijo ter znova imenoval Toma-novića za ministrskega predsednika. Notranji minister in finančni minister sta ostala, za vojnega ministra je bil pa imenovan Vukotić, za justičnega in načnega ministra Dožić, za zunanjega ministra pa dosedanje poslanik v Škadru Gregović.

Perzijske vladne čete so zasedle pristanišča ob Kaspiškem morju in bivšega šaha na ta način popolnoma obkolile. Nekateri listi so poročali, da namerava turška vlada aktivno nastopiti proti prodiranju bivšega šaha Ali Mohameda. Turška vlada pa to dementira in izjavlja, da bo ostala popolnoma neutralna. Preprečiti hoče edinole, da bi kurdijska obmejna pleme podpirala pristaša Ali Mohameda.

Stajersko.

Odlikovanje. Cesar je podelil svetniku deželnega sodišča in pred-

jali se drug bolj od drugega in sve-tili z vžigalicami naokrog, da bi me zasaci. Nekdo je bil prizgal vžigalico prav blizu klasja, kjer sem bil skrit. Ze sem mislil vstati in kapitulirati, ali čudovito samozatajevanje me je odvračalo od tega pogubnega naklepa in me tiščalo k tlom. Bog ve, če se je kaj gibala kri v meni in tistih mučnih trenotkih. Nobenega utripi visem čutil dotlej, dokler ni nekje surov glas dejal: »Ni ga, budica, ugreznil se je, ali kaj. Boga naj zahvali, da se nam je izognil. Fantje, pojdimo nazaj!« Tista surovina je bil moj resilen angel. Verjetni, Strnad, ko bi ga poznal kdaj v življenju, pri-konil bi se mu do tal in tri dni bi nama polnila natakarica litre.

No; ko sem bil že čisto prepričan, da sem izven vse nevarnosti, teda sem se dvignil in rezal sem jo čez njive, toda še vedno zelo oprezeno. Poti nisem našel nikjer, ampak kar v to smer sem jo pobiral, odkoder je prihajala svetloba s postaje. Morda bi se ne bila niti našla, da nisem za-slišal twoje nevoljne kletev.

Tako so, vidiš, zares po sreči zdruge moje kosti in tudi v srcu ni boli, zakaj vse lepe misli o Fani sem izgnal iz njega takrat, ko so živzgali koli in pridušali razbojniki. Prokleta copernica!«

(Konec prihodnjega.)

stojniku okr. sodišča v Laškem trgu Hubertu Wagnerju viteški križe Franu Jožefovega reda.

In Poljski nam pišejo: Tu se je obesil vpokojeni rudar Pavel Mokronog. Ker ni nobenega pravega vzroka za samomor, se je revedu go-to zmečalo.

Slov. pevsko društvo v Ljutomeru priredi 3. septembra t. l. v dvorani g. Kukovega velik koncert s prijaznim sodelovanjem g. Franca Serajnika, učitelja v Srednji ter umetnika na gosil, in g. Ferd. Herzoga, konzervatorista v Pragi. Začetek ob polu 4. uri popoldne. Spored: 1. J. Ascher: »Toujours gai, galop brillans: čepteroročno na klavirju. 2. Hr. Volarič: »Grajska hčka«, mešani zbor. 3. F. S. Vilhar: »Slovenski zbor z bariton-solo in s spremljevanjem klavirja. 4. E. Adamič: »Pri zibel«, sopran - solo s spremljevanjem klavirja. 5. Wieniawski: »Faust fantazija« za gosil (g. Fr. Serajnik) s spremljevanjem klavirja. 6. Št. Mokranjeev: »Šopek srbskih narodnih pesmi« (8) mešani zbor. 7. a) Schubert: »Ave Maria; b) J. Raff: »Kavatina«, violončelo (g. F. Herzog) s spremljevanjem klavirja. 8. J. pl. Zaje: »Pjesma slavlja«, čepterogl. ženski zbor s spremljevanjem klavirja. 9. P. H. Sattner: »O neviht«, mešani zbor. 10. A. Dvorák: a) Na begu; b) Prstan, ženska dvospeva s spremljevanjem klavirja. 11. Dr. A. Schwab: »Dobro jutro«, koncertni valček za mešani zbor s spremljevanjem klavirja. Vstopnina: Sedemljična 1. 2. vrsta 1 K; 3. in 4. vrsta 80 vin.; 5. in 6. vrsta 60 vin.; ostali sedemljični galeriji 40 vin., stojiča 20 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

Drobne novice. Iz Maribora. Mestni šolski svet je naznail ravnenjstvu meščanske šole za dečke, da se otvori z letosnjim šolskim letom na tem zavodu 4. razred. Sprejeti bodo lahko oni učenci, kateri so z dobrim uspehom dovršili tretji razred meščanske šole ali pa enako vreden razred na kateri drugi šoli. — Zabavni in večer prirede šentjurške narodne društva v nedeljo 27. avgusta pri Nendlu. Vstopnina: Sedemljična 1. 2. vrsta 1 K; 3. in 4. vrsta 80 vin.; 5. in 6. vrsta 60 vin.; ostali sedemljični galeriji 40 vin., stojiča 20 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

Drobne novice. Iz Maribora. Mestni šolski svet je naznail ravnenjstvu meščanske šole za dečke, da se otvori z letosnjim šolskim letom na tem zavodu 4. razred. Sprejeti bodo lahko oni učenci, kateri so z dobrim uspehom dovršili tretji razred meščanske šole ali pa enako vreden razred na kateri drugi šoli. — Zabavni in večer prirede šentjurške narodne društva v nedeljo 27. avgusta pri Nendlu. Vstopnina: Sedemljična 1. 2. vrsta 1 K; 3. in 4. vrsta 80 vin.; 5. in 6. vrsta 60 vin.; ostali sedemljični galeriji 40 vin., stojiča 20 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dopolnilne volitve za komisije glede pridobininskega davka se vrše na Štajerskem od 28. avgusta do 30. septembra. — Poučni tečaj za uporabo sadja in zelenjave se vrše vsi od 18. do 23. septembra na dež. vino- in sadjerejski šoli v Mariboru. — Umr. 20. avgusta je pisanje več ruderjav in kmečkih fantov v Novakovosti v Št. Janžu pri Prožinu. Zvečer so se stekli. Pri tepežu je kmečki fant Lah svojega tovariša Pinterja večkrat z nožem v prsi sunil ter ga smrtno ranil. Pinter je še tisto noč v Štorjanški tovarniški bolnišnici umrl. Lah so izročili orožniki celjskemu okrožnemu sodišču. — Kam menje so metali in na dunajski popoldanski brzovlak nekateri dečki bližu trboveljske postaje. Nekateri kamni so padli celo v vozove, ne da bi koga ranili. Storile so ušli.

Fram. Tukaj se je dne 18. t. m. obhajal dvojni jubilej. Po izvrstno uspeli cesarski slavnosti, je tukajšnji nadučitelj g. Franc Pirkmaier obhajal 25letnico svojega nadučiteljstva v Framu. Č. g. župnik F. Muršič je v prekrasmem govoru oral splošno delovanje g. nadučitelja v Šoli in izven Šoli. G. Karel Cernej pa njegove zasluge za občino in posojilnico. V imenu občine mu je v spomin izročil lepo palico s srebrnim držajem, v imenu posojilnice pa krasen zlat prstan z brillanti. Prelepo so mu zahvaljevali in mu čestitali tudi nekateri učenci in učenke. Res malokateri učitelj je še našel pri svojih občanah toliko priznanja za svoje delovanje, kakor g. Pirkmaier. Framčani so tudi to pot pokazali, kako znajo ceniti svojega neumorno delujočega g. nadučitelja. Tudi naše naiskreneje čestitke.

Iz Sevnice. Malokedaj se žita po časopisih kaj o Sevnici, pa še tedaj nikdar kaj razveseljivega. Imamo tukaj nemško požarno brambo, ki se samo takrat sestane na vaje, kadar se jim obeta sodček piva. Kadar pa nastopi pri kakem požaru, takrat je vse konfuzno — to je samo za Sevnico. Ako bi pa moral nastopiti v bližnji ali oddaljenejši okolici, se pa tudi gospodje sploh ne upajo. Kake vzkroke imajo, to vedo, oziroma ve samo gospod Max Kowatsch. Mogče, da je tukaj nemškega Neuheimova slovenski okolici tako govorjen ali kaj, ali se pa boji, da bi se s svojim nezmožnim moštrom blamirale. Dne 19. t. m. je bil velik požar v Mokronogu, ki je uničil % trga in množico gospodarskih poslopij. Škoda se ceni čez milijon kron. Prvi sejmar, ki je prišel iz Mokronoga okrog 3., je naznanih tudi požar v Sevnici in takoj je bilo mnogo takih, ki so hoteli na vsak način pohititi ponosrečenjem na pomoč in so tudi takoj naznanih tudi požar podnačelniku požarne brambe g. Kowatschu. Načelnika g. inženirja Smrekarja namreč ni bilo doma, ker je bil po opravkih,

torej ne zadene njega nobena križa. Ko se je g. Kowatschu nasunal pešar, je reklo, da ni v Mokronogu vode in se torej ne more nič pomagati. Pondarjati se pa mora, da je bilo v Mokronogu vode dovolj tudi še za 10 bringalen in ne samo za Sevnico. Ko so mu hoteli nekateri še nadalje prigovali, naj gredo Mokronogu na pomoč, je isginil nekam iz trga. Zlastno je to, da g. Kowatsch nima tega smisla, da bi, če se nahaja cel trg, to je okrog 80 hiš, v nevarnosti, šel s svojimi ognjegasci na pomoč, dasiravno je moštvo hotelo in je dal g. Markl svoje konje na ralpolo. Sevnicanje so pač taki ljudje, da bi jim bilo zelo všeč, če bi jim drugi pomagali, kadar so v stiski, da bi pa sami prisconočili komu na pomoč, tega pa ne poznamo, k vedenju bi se mu še rogali. Naj se torej postavijo naši ognjegasci na to stališče in naj si predstavljajo požar parne žage ali kopitne tovarne, ako bi sami »aj« opravili. Jaz misim nič. Pač pa bi se požar ob tej suhi razširil čez celo Šlovino in mogoče tudi čez celo Sevnico in kako bi bilo delo dobro, ko bi požarne brambe iz še tako oddaljenih krajev despole na pomoč. Požarna bramba v Sevnici ni samo zato tukaj, da bodi na pogrebe v Cei, da hodi na nemško - nacionalne ognjegaške veselice na Laško in da tam heil vpijejo in druge neumnosti uganjajo, ampak zato je tukaj, da gasi požare, nai si bodo v Sevnici ali njeni bližji ali daljni okolici. Ali ste razumeli g. Kowatsch?

Koroško.

Suša. Tudi v Rovinj je napravila suša, ki vlada že mnogo tednov, nepregledno škodo. Sicer se pripravlja skoro vsak dan na dež, toda izdatna dežja ne mara biti. Sadje odpada nezrelo z dreves, listje in travne in se suši. Ni čudno, da se cena za krmo viša. Pozno zasejanja ajda je majhna in slaba, z repo ne bo nič, če ne pride kmalu izdaten dež. Brez dvoma bo letos zelo slabo leto, kakršno že dolgo ni bilo.

Stolp v Starem dvoru. Pri kapele sv. Modesta v Starem dvoru imajo star stolp, ki je že opetovan grozil, da se podere. Stolpa pa niso hoteli popraviti dolgo vrsto let, dokler ljudje v sosesčini niso energično zahtevali popravila, ker so bili v vedeni nevarnosti, da se jim podere stolp na glave. Končno so se moralni v župnišču vendar udati in star stolp je dobil nov podzidek. Toda kaj pomaga to, ko je sicer ostalo vse pri starem in so drugi deli stolpa še vedno tako poškodovani in nepopravljeni, kakor so bili prej. Novi podzidek bi končno stari stolpič že držal, če bi le staro zidovje ne lezlo narazen. Popolnoma upravičena je bila tedaj pritožba nekaterih posestnikov sosedov, ki so zahtevali komisinalni ogled. Ta ogled se je vršil v nedeljo ob 4. popoldan in pride trudno 24. t. m.

Požar v Goričah. V snočni številki smo poročali, da je izbruhnil požar v Goričah pri Sv. Mohorju. Strela je udarila v hišo posestnika p. d. Mešnjaka ter začačala. Strela pa je ubila tudi posestnikovo mater, ki je bila 70 let starca. Mešnjaku se zgorale tudi 3 telice in 7 prašičev. Požar je uničil vsega skupaj 37 poslopov in sicer 19 hiš in 18 gospodarskih poslopov. Škodo cenijo, kolikor jo morejo do sedaj pregledati na približno četrtna milijona kron.

Primorsko.

Iz finančne službe. Davčna oskrbnika Peter Stabile in Henrik Ramot sta imenovana za višja davčna oskrbnika v službenem okrožju finančnega ravnenjstva v Trstu.

Toča v Boveu. Iz Bovea nam počajoča z dne 23. t. m. Kar nam ni uničila dolgotrajna suša, pobrala je danes toča, ki je padala 11 minut debela kakor orehi in lesniki. Vse je uničeno. Sadje in turšica, zadnja naša našega kmeta — vse je končano.

Nemške štorme se je že. Zelo podobno je sestavila Graška tetka vse one točke, ki jo najbolj bole. »Slovenska zadruga za zgradbo ljudskih stanovanj«, »Slovenska godba v Trstu«, »Slovenska umetniška razstava«, »Bojkot proti lekarnarju v Barkovljah«, to so naslovni oni dopisov, katerih vsebine Nemce najbolj boli. In še eno »Ne prodajajte svojih dragocenih zemljišč v Žavljah tuječim« tudi to štorme nim prav.

Pa si oglejmo, kaj je na vsem tem. Letalni teden v Žavljah je dokazal, da imajo ondolna zemljišča, ki so izvedene v rokah slovenskih kmetov, velike vrednost, zato bi bilo naravnost nespomerno, če bi hoteli Sloveni dati to zemljo iz rok ter tako oškodovati sami sebe. Če bi že kdo hotel na vsak način prodati svoje posestvo, je gotovo boljše, da je kupi njegov posed ali pa kak slovenski zavod. S tem so pač tudi spodkopana tla na-

rodnostnemu prepiru. — Da bi moral stanovati Slovenci veden le v lahkih ali nemških hišah, tudi ne stoji nikjer zapisano, ravno tako malo, kakor da bi se moralni naslajati na Garibaldijevi himni in na »Wacht am Rhein«, ki sta obe enako velezdajni. Slovenska godba pa bo imela tudi uniformo »die jenen der Sokolen« in bei manchen Gelegenheiten wie das rote Tuch auf den Stier wirken kann. Prav res lepo spridevalo dajejo Štomes Nemcem in Lahom, ko jih primerjajo same, cesar mi nismo storili nikdar, — z biki. Če hočejo biti biki, mi jim ne bomo branili, naj imajo to veselje, če se bodo na hoteli pokazati kot biki bodo videli, da najde tudi bik svojega mojstra. — Umetniška razstava jim tudi ni prav. Pravijo, da so se obrnili Slovenci tudi na nešlovenske umetnike, da pošljajo svoje umetvore, da na ta način omogočijo razstavo. To je popolnoma res in tudi pravilno, ker mislimo, da je umetnost vendar internacionala in ima vsak narod tudi v umetnosti nekaj posebnosti. Noben pameten Slovenc ne bi zameri razstavljal, če bi prisneli tudi kdaj sliko kakega nemškega ali holandskega ali italijanskega umetnika. Takih pa na tej razstavi ne bo, ker je razstava v prvi vrsti slovenska. Če bodo nemški umetniki hoteli razstaviti na slovenski razstavi, naj se le obrnejo na razstavni odbor. — Kar se nadaljuje tiči bojkota proti lekarnarju v Barkovljah, so se štorme tudi zlagale. Lekarnar je jasno dovolj povedal, da ne mara slovenskih odjemalcev, ker niti slovenskega načina pisa ni napravil nad vhodom v svojo lekarno. — Končno pa posnamejo štorme še poročilo glede Tržiča v »Piccolu«. »Italijansko prebivalstvo je zaradi naraščanja Slovencev v Tržiču zelo vznešenirjeno,« pravijo štorme tudi sprošči razstavljalec, ki je v Rimu zopet papež. Razume se, da klerikale teh tajnih naklepov nečejo priznati, marveč jih skušajo kolidor mogoče prikriti. Prikrivati pa jih skušajo s tem, da denuncirajo prav po barabsko naprednjake ter jih sumnijo po starci svoji navadi protivavstrijskih teženj. Takole pišejo v »Slovenec«: »Infamno je prav posebno, če se prestolonaslednika dolži, da dela na vojsko med Avstrijo in Italijo in akademico, kar je to trdil »Narod« v svojem konfisciranem članku... Ali bi »Narod« morebiti rad, da bi postali Trst, Istra, Goriska in morebiti še del Kranjske last laškega kraljestva? Za časa aneksionske krize je »Narod« tako pisal, da bi se dal kmalu sklepali, da želi, da postanejo slovenske dežele del Srbije, da bi pa zdravnično razstavljene skupine postrane počitnice v Trstu.«

Stavka tramvajskih uslužbencev. Tramvajski uslužbeni v Trstu se vedno stavkajo. Iz Gorice so dobili stav

dan ni bilo nobenega vabljeneva Slovenca na banketu župana. Razume se samo po sebi, da je to bajka. Dejstvo pa je, da so bili Slovenci na routu zagrebških gospa izredno ljubezljivo sprejeti. Pri njih mizi jim je bilo več izmed rout priejavajočih dam v prijetno in zabavno družbo, tako da se Slovencem ni bilo treba prav nič jeziti radi večje pozornosti dam proti drugim gostom pri — sosednjih mizah ali celo — kar odpeljati se v Ljubljano! Pri bankeetu županovem je bilo več vabljenev Slovenia, ki jim je g. župan Holjac posvečeval izredno ljubezljivo pozornost. Na njegov pozdravni govor je v imenu slovenskih Sokolov odgovoril br. Josip Smernik kot podstavista Slovenske sokolske zveze ter je bil njegova zdravica od vseh navzočnih prav prisrčno sprejet.

+ Hrvatski ban dr. Nikola Tomašić v Ljubljani. Danes zjutraj ob 5. se je pripeljal v Ljubljano hrvatski ban dr. Nikola Tomašić. Salonski voz, v katerem je bil ban, so na izrecno željo dala na mrtve tir, da je ban mogel ostati v vagonu do 8. Skrivnostni prihod banov v Ljubljano gotovo ni brez pomena in ni izključeno, da bi ban ne imel tu kakšen političen stekanek. Na drugem mestu smo že zabeležili, da se mudi v Ljubljani tudi istrski državni poslanec dr. Matko Laginja iz Pula, s tem pa seveda ne trdim, da bi moral imeti z banom stekanek prav dr. Laginja.

+ Sokoli in čuki. Zadrski »Narodni List« piše: »Sokolska organizacija je silno na poti klerikalcem, zato so jeli snovati neka svoja društva, ki jih nazivajo »Orle«. Glavni organ slovenske klerikalne stranke »Slovenec« poziva na uvodnem mestu z javnim apelom tudi Hrvate, naj snujejo društva »Orle«. In ta poziv priobčuje ravno po siajno uspelem sokolskem zletu v Zagrebu! Tudi splitski »Dan«, ki se niti z eno besedo ne spominja zleta v Zagrebu, zagovarja, da bi se tudi pri nas uvedli »Orle«. In tako nas bodo klerikale poleg Šusteršča, in njegove politike osrečili še s svojimi — orli! Samo da ljudje pravijo, da to niso nobeni orli, marveč — čuki.«

+ Kranjska hranilnica v Ljubljani. Vsako leto ob tem času čitamo v nemških časopisih, da Kranjska hranilnica v Ljubljani razpisuje ustanove za pouk na tukajšnjem Mahrovem trgovskem šoli. To je vse lepo, da skribi, da se mladi ljudje izobrazijo za trgovino. Ali čuješ dalje, kdor hčete dobiti ustanovo, mora biti »deutscher Nationalität« (nemške narodnosti). Noben Slovenc torej ne more dobiti ustanovo. Tako postopa tista Kranjska hranilnica v Ljubljani, v katero sami naši kmetje denar nosijo, to je z nasim denarjem se podpirajo le Nemci.

— Na rojak Božidar Matvejevič Štiftar, carski šolski nadzornik v Kalugi na Ruskem, je nam poslal iz Pjatigorska na Kavkazu, kjer je živel in nesrečno končal tek svojega življenja veliki ruski pesnik Lermontov, v spominj svež list s kostanjem, ki ga je svoječasno vsadil in negoval pesnik. Za to nežno pozornost se gospodu profesorju iskreno zahvaljujemo.

— Delaveci in uslužbenci, varnite se! Po Ljubljani in deželi hodijo agentje, ki vabijo delavece in uslužbence v Nemčijo. Obljubljajo jim zlate gradove in brezplačno vožnjo v Nemčijo. Svarimo naše ljudi prav resno pred temi ljudmi. Kdor se jim bo dal ujeti, bo se kesal vse življenje, ker so vse obljube onih brezvestnih agentov samo prazne obljube in drugega nič. Delaveci, ki se jim bodo dali zapeljati, se bodo sami sebe zaslužnili in bodo vrhu tega še morali draga plačati potovalno stroške. Torej delaveci, pozor!

— Pozor pred sleparji! Po Ljubljani se potika neki židovski agent tvrdke H. Löwy z Dunajem XX. Wolfsaugasse Nr. 12 ter nagovarja ljudi, naj si dado napraviti emajlirane slike v brožah, kravatnih iglah in obeskih pri imenovanju tvrdki. Pravi, da stane to samo 4 K. Kdor mu gre na lim in mu plača 4 K. dobi z Dunajem dotično stvar, ki pa je seveda popolnoma ničvredna, a mora plačati še 5 K. povzetja. Stvar, ki ni vredna niti 2 K, ga torej stane 10 K! Svarimo občinstvo pred dotičnim agentom, posebno pa pred naročili.

Glas z Barja. Mi Barjani suno glede pomanjkanja vode v zelo veliki potrebi. Ravno sedaj je taka suša, da niti žabnice nimamo. Vsi jarki so suhi, po vodo hodimo po pol ure dolce. Ker se bo sedaj napeljal vodovod do nove Jesihove hiše na Dolenjski cesti, bi ne stalo več mnogo, ako bi se vodovod podaljal po Šolski cesti, kjer naj bi se napravil kak občinski vodnjak, da bi tako ustrezal na dohri pitni vodi vsem posestnikom. Ako bi sedaj nastala epidemična bolez, recimo kolera, bi Barjani morali prvi umreti zaradi primanjkanja dobre pitne vode. Jako umestno bi bilo tudi, da bi se napravil vodovod na Izanski cesti do šole. Po zimi smo pa

tudi reveži. Jarki so zamrznjeni. Vodo dobimo le, ako stopimo sneg ali pa, ako sekamo led po jarkih!

Barjani.

Otok v svinjskem kotu. Iz Ljubljane pri Višnji gori, 18. t. m. je kuhalo Tereza Grčman v kotu za prešice. Njen 3letni sinček Anton jo je prosil, da naj ga dene na pokrov od kotla. Deske so se pa razmaknile, otrok je padel v kotel in se opekel tako, da je drugi dan v groznih bolečinah umrl.

Umrl je v torek zjutraj na Brezgu pri Litiji nagle smrti vsled kapi Ivan Ponebek po domače Selan, posestnik in usnjari. Zapustil je vdovo in oholo otrok. Njegova prva žena je bila Litijanka Kobilčarjeva Jula, teata našega novega župana Jurčeta.

Konjski tatovi. V Babjem Dolu pri Kranju so se pojavili zadnji teden konjski tatovi in ukradli trem posestnikom konje. Tatovi so gnali konje proti Koroškemu.

Nesreča. Ko je včeraj popoldne obiral posestnik Ivan Vrtačnik v St. Jurju pod Kumom hruške, je padel z drevesa ter si zlomil levo nogo. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico.

Nesreča pri vožnji. Iz Starega trga pri Ložu nam pišejo: Grozna nesreča je zadeala v torek, 22. t. m. v rodbino Šterletovo iz Podloža. Ko je njen 33letni gospodar Franc peljal omenjenega dne težak voz žaganic na Rakec, je hotela nesreča, da se je ravno v klancu nad Ložom zlomil pri enem volu jarem. Ker pa drugi vol sam ni bil toliko močan, da bi voz, ki je začel nazaj drčati, pridržal, je hotel omenjeni Franc Sterle voz hitro zavreti, toda bilo je prepozno. Voz je zavil na stran, seagnil in prevrnil na nesrečnega voznika Francem Sterleto. Vsa teža voza je pada na manj in ga popolnoma zmečkal. Par hipov je imel še toliko moči, da je klical na pomoč, komaj pa da so ga potegnili izpod voza, je izdihnul.

Nekaj rimskih izkopanij v ložko-starotrski dolini. Bogata je učna dejela raznih izkopanij, rimskih, karor tudi prazgodovinskih. Vsak čas se sliši, da izkopljajo kje kake starine. Sicer ni čuda, saj tod, koder se zdaj bori slovensko ljudstvo za svoj obstanek, tod so se borili in vojskovali pred tisočletji Rimljani v svojem izobilju. In da Rimljani niso izginili brez sledov iz slovenskih krajev, to nam izpričujejo izkopanije. — Dozdaj se je slišalo o izkopanah že skoro iz vseh slovenskih krajev, samo iz naše napol pozabljenje ložke doline je bilo vse tiho, akoravno smelo trdim, da mora biti ravno ložka dolina ena najbogatejših na rimskih starinah. Saj je bila vendar tu nad Starim trgom na Ulaki slavnoznanima rimska naselbina Metullum. Toda kdo se bo brigal zdaj za Metullum, ki je razvalina in kjer so sončijo le še gadi in modrasi. Tudi sicer še morajo biti v ložki dolini kaki rimski dokumenti, seveda v zemlji. To izpričuje tudi dejstvo. Ko so namreč 21. t. m. kopali za fundament mlina pri žagi g. Andr. Paternosta nad Danami, oziroma tik nad izlivom Obrha v jamo Golobino, so prišli do raznih starih loncev, ki so pa iz neprevidnosti pri kopanju vse ubili. Lunci so bili vsi prazni, ali napolnjeni s prstjo. Dalje so izkopali dve lepi zapestnici, ki sta ležali v zemlji, kak centimeter vsakebi ponkoncu, kakor od strohne roke. Kosti ali orodja se ni našlo. Domnevajo, da je moralo biti na mestu stare rimske pokopališča.

Nevihte. Predvčerajnjem zvezcer je bila nevihta in velik nalin v Ložu, Sodražici in Kočevju. Po devetih zvezcer se je nevihta zavlekla proti Novemu mestu in Krškemu. Uboj. V neki gostilni v Lancovem je neki Janez Dežman v prepričaju napadel 19 let starega tovarniškega delavca Janeza Cegleja iz Ribnega s sekiro in ga udaril po glavi. Zadal mu je smrtnonevarno rano Cegleja so prepeljali v deželno bolnišnico v Ljubljano, kjer je dan na to umrl.

Nezgode. Pri posestniku Vinku Janu v Sp. Gorjah zaposlenega hlapca Jakoba Gogola je pri kraljevju sunil konj v obraz, da mu je zdobil nosno kost. — V kamnolomu v Zagorju je to dni vagon zmečkal delavca Alojziju Potušku obe nogi in ga težko poškodoval. — Pri Jožefu Turku v Ljubljani zaposleni hlapac Matevž Golob je pred dnevi vozil les. Na Karlovški cesti se je voz zvrnil in hlapao je zadobil težke notranje poškodbe.

Neznamo upopljenko so včeraj potegnili iz Save v Kresnicah. Ženska je videti iz boljših slojev in je črno oblečena. Truplo so prenesli v mrtvašnico v Verniku.

Ravnateljstvo hrvaškega narodnega gledališča v Zagrebu nas pravi, da popravimo podatke v novici »Za slovensko gledališče« v toliko, da je predprošla sezona 1909/10 hrvaškega narodnega gledališča dobesedila 16.000 K dobička, dočim so v prošli sezoni 1910/11 dohodki pokrili stroške.

V Krapinske Toplice je dospel na zdravljenje sečkijski šef v ministrstvu in cesarski tajni svetnik Marko Okruglić z Dunaja.

Obvestilo. Banka P. V. Rovnjanek v New Yorku in Pittsburghu je pričela početkom tekom leta v konkurs. Vsi oni, ki imajo od te banke še kaj terjati, naj se obrnejo direktno na c. k. konzularni urad v New York, oziroma Pittsburgh.

V kinematografu »Ideal« je jučri zvečer »Vecer sneha«. Začetek poslednje predstave je točno ob pol 9.

Več sto puranov so prgnali s Hrvaškega na tukajšnjem trgu. Purani so že precej veliki in obetajo pri dobrini in obilni hrani izbornou počenko. Tudi cena ni ravno pretirana, ker jih plačujejo po 3 do 4 krone. Neki posestnik na Sv. Petru cesti jih je kupil kar 60 skupaj.

S ceste. Včeraj popoldne je pripeljal s kolesom po Frančiškanskem mostu neki kolesar in podrl na tla 6letnega Adolfa Sveteta. Pri padcu je deček nad desnim očesom telesno poškodoval.

Kolo ukraden je bilo mizaršemu pomočniku Antonu Severju iz neke veže pred Škofijo. Kolo je prostega teka »Preciosa« in je vredno 160 kron.

Hudohem deček. V Laternam novem drevoredu je pri cirkusu »Variete« včeraj popoldne neki deček razrezal plahlo. Pri dejanju ga je zasačil stražnik in ga pozval s sabo.

Izgubljeno in najdeno. Trgovski vajenec Stanislav Gorjan je izgubil tuto uro z kratko verižico, vredno 50 krov. — Delavka Jožefa Koren je izgubila srebrno zapestnico. — Mestni delavec Anton Avšič je našel ščipalnik.

Zamenjano kolo. Pri sokolski slavnosti v Domžalah, dne 6. t. m. je bilo g. Francu Bogataju iz Železnikov v gostilni g. Fr. Kuharja spravljen, dobro ohranljeno kolo »Austria« št. 17421 s prostim tekonom zamenjano z nekim starim, manjvrednim kolesom. Dotičnik naj zamenja na kolo vrne lastniku.

Narodna obramba.

Ciril-Metodova podružnica v Radecah ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 27. avgusta popoldne ob pol 5. v gostilni Franca Hmelja z občajnim sporedom.

Izpraznjena je služba II. vrtnarice na otroškem vrtec družbe sv. Cirila in Metoda v Hrastniku. Plača letnih 600 K in 200 K draginjske dolade. Prošnje je vposlati takoj vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Šrbarje pri občinskih volitvah v St. Janu so zaslužili 10 K in jih Ciril - Metodovi družbi odstopili. — Hvala!

Predgradu v Poljanah se je ustanovila zadnjo nedeljo vključno nasprotovanju od običajne strani podružnica D. C. M. za Stari trg, Predgrad in okol. Zborovanje je bilo pri znamenem rodoljubu Petru Majerlu. Govoril je potovalni učitelj Ante Beg. V odboru so bili izvoljeni: Peter Majerle, predsednik; Jos. Osterman, trg. v Deskovi vasi, tajnik; Iv. Lenasi, dacar, blagajnik; gdje Netika Rakovec, učiteljica v Radencih, blagajničarka. Odborniki: Peter Panjar, župan; Marko Majerle, Anton Pribilič, Iv. Šmalec, Peter Pribilič in ga. Kata Majerle. Preglednika računov: Iv. Koce, trg. in Milo Majerle iz Jelenje vasi. Nova podružnica že šteje nad 40 članov, a novi odbor nam jamči, da se bo to število še lepo pomnožilo.

Društvena raznjava.

Za veliko ljudsko veselico v Knežaku, ki jo priredi prostovoljno gasilno društvo v nedeljo, dne 27. avgusta popoldne je v vsej okolici veliko zanimanje. Iz posebne prijaznosti bodeta sodelovala Sokola iz Ilir. Bistrica in iz St. Petra. Soseda gasilna društva se udeleže prireditve korporativno. Svirala bo polnočevalna izvrstna »Sokolska godba« iz Hrpelje. Petje bo izvajal veliki moški zbor, sestojec iz poznanih izbornih pевcev naše okolice. Upamo torej, da bo tudi slavno občinstvo upoštevalo naše prizadevanje in nas počastilo z mnogobrojnim posetom. Pripomni se, da bo dobro poskrbljeno za lačne in žejne, za kadilee in kavopivece, za plesalce i. dr.

Razne stvari.

* Amerikanski dvoboj med ženskami. 18letna Mara Todesca in 21letna Vita Morau sta se potegovali že nekaj časa za naklonjenost nekega mladega moškega. Ker se nista mogli pobrotati, sta sklenile amerikanski dvoboj. Vita Morau je potegnila črno kroglo, ki pomeni smrt in se je ustrelila v torku s tremi streli v prsi. Kroglo pa so obtišeale med rebri in upajo zdravniki, da ji ohra-

nijo življenje. Kaj, ko bi se sedaj obrnilo v dobro rešeni samomorilki?

* Afera Seitz. Včeraj so zaprli tudi mater Helene Seitz, ker je na sumu, da je vedela za goljufije svoje hčerke. Seitz in Sept sta si napravili naravnost zadrgo za goljufije. Vsak je prispeval 1000 K. Nabavila sta si tudi štampilo nekega notarja v Kladnem. Včeraj pa so zaprli tudi jurističnega svetovalca goljufive Seitz - Sept, nekega 30letnega jurista Ottona Salvetterja.

* Rečen inženir Richter. »Lokalanzeiger« poroča, da so četaši izpustili Richterja brez odpunkine. Sedaj je Richter v Elenosi. Njegovi sorodniki v Jeni tem vestem ne verujejo, ker se je v zadnjem času toliko pisalo o njem, kar se je pozneje izkazalo kot neresnično.

* Kolera. V Carigradu je zbolelo v torek 55 oseb za kolero, umrl pa 15 oseb ter ob prej zbolelih še 13. V Skoplju je zbolelo 5 oseb, umrle pa so 3. V Peču so umrle 4 osebe za kolero. V Valoni je 17 novih slučajev, med njimi je imelo 8 smrtni izid.

* Dreadnoughti potrebujejo

ogromne množine premoga. Francoske ladje tega tipa, Panton, Condorcet in Waldeck - Rouseau potrebujejo za 24 ur pri hitrosti 17 vozov v eni uri 400 ton premoga v vrednosti 12.000 frankov; cela divizija pa potrebuje 1200 ton v vrednosti 36.000 frankov. Pač drag šport!

* Vreme. Skoraj po celi Švica so bili včeraj v predvčerjšnjem velike nevihte, ponekod tudi točo. Telefonska zveza med Nemčijo in Francosko je pretrgana. — V Zgornji Lombardiji, zlasti pa v provinci Brescia, se je utrgal oblak. Nevihta je uničila termo v Casaleggiju, električno centralo Železnice Porteza - Menaggio, železniški most pri Chiavenni ter vse telefonske in brzjavne proge. Voda je vdrla na pokopališča v Talamoni, odkrila grobove ter odnesla mrlje v Aldo. Sedem ljudi je utonilo. V Valbrunnu na Francoskem je udarila strela v stotnjo vojakov, ki so se ravno vadili in ubila 5 vojakov, več drugih pa lahko in težko ranila.

* Ukraden Monna Lisa. Policija je menjen, da je izvršil tativen neki človek, ki se je vtihotil pokopališčem. V Parizu se boje, da pojde Leonardova slika v neko galerijo v Ameriki. Neki čuvaj je izpovedal, da je videl že tri dni nekega mladega človeka, očvidno nekega Nemca, ki je ogledoval sliko, sicer pa je napravil na njega vtisk, da je bil zmešan. Opisal je tudi tega človeka, ki ga pa do sedaj še niso mogli najti. Kako da le gre fantazija, je razvideti iz tega, da je policija izvršila v več uredništvihi hišno preiskavo, to pa samo zaradi tega, ker konservator v Luvrini bil v dohrib stikih s časopisi. Sumljivo se je zdelo policiji tudi, da sta znana žurnalistka Maks in Aleks Fischer opisala pred par tedni tativeno slike. Slika je slikana na les in zato je še bolj zagonetno, kako je bilo mogoče, da je tako brez sledu izginala. Vrednost slike cenijo na 5 milijonov frankov. »Petit Parisien« pravi, da je najbrže ameriški milijardar Pierpont

Zahvala.

Mednarodna plavala tekma dne 20. t. m. na Bledu je nepričakovano dobro uspela. Zasluga za to gre v prvi vrsti "Sportnemu klubu" v Ljubljani. — Zdraviška komisija izreka torej »Sportnemu klubu«, kakor tudi vsem, ki so z naklonitvijo častnih daril, ali sicer kakorkoli to pripredite pospeševali, tem potom iskreno zahvalo.

Bled, dne 22. avgusta 1911.

Zdraviška komisija na Bledu.

"Materino veselje je najčistejše veselje," pravi star rek, vendar bi morala vsaka mati misliti na to, da ji ne novi poklic v prvi vrsti nalaga tudi dolžnosti. Skrbeti mora, da dobijen otrok pravilno, namenu ustrezajočo hrano, in ako sama ne more dobiti, naj poseže po umetni hrani, ki ustreza vsem zahtevam. »Kufeker se je že izza dolga časa najbolje obnašal, kot živilo malih zemljanov, je redilen in lahko prehaven, blagosten ter v rabi izdaten; dojenčki ob njegovih porabi uspevajo prav izborni.

Mnenje gospoda dr. P. Defranceschi, primarija bolnišnice usmiljenih bratov iz Kandije

Rudolfov.

Gospod J. Serravalo

Trst.

Rabil sem poslano mi Serravallovo kina-vino z železom v svoji družini z najboljšim uspehom. Nevrastenje in vsled nje nastala želodenčna šibost sta izginili v najkrajšem času. Tudi v privatni praksi pripisujem jaka rad ta pomoček in bolniki so mi hvaležni. Moram tedaj Vaše vino priporočati.

Rudolfov, 10. oktobra 1905.

Dr. P. Defranceschi.

KINTA CYCLES
Priznano močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so **KINTA kolesa**.
Najboljši jemstvo. Ustrezni cene brezplačno.
K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Špecial. trgovina s kolesami posam. deli.
Izposajevanje koles.

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka v Ljubljani".
Uradni kurz dunajske borze 24. avgusta 1911.

	Dinar	Blagovni
Močobni papirji.		
4% majeva renta	92:10	92:30
4 2/5% srebrena renta	95:65	96:05
4% avstr. kronska renta	92:10	92:30
4% ogr.	91:—	91:20
4% kranjsko deželno posojilo	94:10	95:10
4% k. o. češke dež. banke	93:65	94:65
Srečke.		
Srečke iz 1. 1860 4%	414:—	426:—
" 1864	600:—	612:—
" ſiske	310:—	321:80
" zemeljske I. izdaje	296:—	302:—
" II.	280:95	286:95
" ogrske hipoteče	247:75	253:75
" dun. komunalne	510:—	522:—
" avstr. kreditne	501:—	511:—
" ljubljanske	86:—	92:—
" avstr. rdeč. križa	70:75	76:75
" ogr.	47:75	53:75
" benzinka"	35:75	39:75
" turške	249:80	252:50
Bolnico.		
Ljubljanske kreditne banke	476:—	478:50
Avt. kreditne zavode	653:50	654:50
Dunajske bančne družbe	547:75	548:75
Južne železnice	121:75	122:75
Državne železnice	742:10	743:10
Alpine-Montan	835:45	836:45
Ceške železne družbe	319:—	321:—
Zivnostenske banke	281:—	282:—
Valete.		
Cekini	11:37	11:41
Marke	117:27 ⁵	117:47 ⁵
Franki	95:25	95:35
Lire	94:65	94:85
Rublji	253:75	254:50

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 24. avgusta 1911.

Termi.

Pšenica za oktober 1911. . . za 50 kg 11:44
Pšenica za april 1912. . . za 50 kg 11:92
Rž za oktober 1911. . . za 50 kg 9:94
Koruz za sept. 1911. . . za 50 kg 8:40
Koruz za maj 1912. . . za 50 kg 8:30
Oves za oktober 1911. . . za 50 kg 9:02

Efektiv.

Trdno.

Meteorologično poročilo.

Vilna v ad metrom 2092. Stroški zravn. del 750 km.

avgusta	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v F.	Vetar	Nebo
23	2. pop. 9. zv.	732:7	30:2	p. m. zak. del oblač. brezvetr.	.
24.	7. zj.	733:1	22:2	sl. svrh. jasno	.

Stroški včerajšnja temperatura 23:6°, norm. 18:1°. Padavina v 24 urah 0:0 mm.

2874

Biše se lepo mehovana

mesečna soba s kopališčem

Ponudbe pod F. R. poste restante, Ljubljana.

Jšče se učenec

za trgovino z jestvinami,

ki naj bo iz dobre hiše.

Naslov v upravnosti »Slov. Naroda«.

2878

Zemljisce

z 11000 kvadratnimi metri v Tržiču na Primorskem v večje zemljisce

s 111 orali v Istri se proda.

Obe zemljisci ležita ob narodni meji.

Naslov pove upravnosti »Slo. Naroda«.

Proda se tako iz proste roke

lepo manjše posestvo

v lepem in prijaznem kraju na Gorenjskem.

Poslopja so v najboljšem stanju, pri-

pravna za gostilno, prodajalno, ali

drugo obrt. Proda se tudi živila in

prašči ter orodje, ali pa samo posestvo.

Naslov pove »Prva anončna pisarna

Franciškanska ulica štev. 8.

2877

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

Letnik XXX. (1910).

Izbira po 4 pole obvezno v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoti vse leto z K zo h. pol leta 4 K 60 h, četrtek leta z K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele iz K zo h na leto

Posebeni zvezki se dobivajo po 60 h.

Národná Tiskarná v Ljubljani.

2875

Lepa soba

pripravna event. tudi za pisarne se odda na Slovenskem trgu 8.

Popolnoma novo

motorno dvokolo

Neckarsulm

2 1/2 HP, se radi odpotovanja

za nizko ceno proda.

Pozive se pri tvrdki

K. Čamernik, Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Izvrsten, skoro nov

avtomobil

se zaradi rodbinskih razmer za 3500 K

proda

event. tudi na obroke. — Vprašanje

pod »Silo ceno« na upravnosti

»Slovenega Naroda«.

2853

Josip Božič,
vinotržec v Sp. Šiški

priporoča slavn. občinstvu, društvom, gg. gostilničarjem in hotelirjem priznano

dobra in pristna vina

kakor :

ljutomersko, goriško, istrsko, dolensko belo in rdeče. — Fine

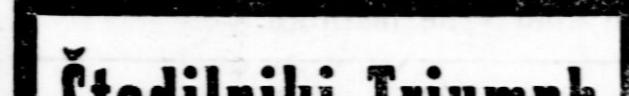
ljutomersko vino v buteljkah.

Cene nizke. V mestu dostavlja na dom.

■ Kleti pri Anžoku v Sp. Šiški. ::

2854

Štedilniki Triumph

Tvornice Triumph, dr. z om. z.

Wels, Gor. Avstr. 1813

Katalogi zastonj in poštne prostro.

2855

„Z“ svetiljka

je najzmožnejša in najvarnejša vseh električnih svetiljek.

Zaloga in prodaja:

Franc Zeleznik, Ljubljana, Sodna ulica 6/I.

2843

Oglejte si!

veliko zaloga koles z originalno znamko

„Puch 1911“

pri Fr. Čudnu, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančanske cerkve.

Raznih znakov koles od K 110— naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Punk za vezanje s strnjem brezplačno.

Confetti zastonj in poštne prostre.

Edino zastopstvo za Kranjsko! ■

918

2844

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolniška glavnica K 5.000.000.